

**23^e wijziging bestemmingsplan
Buitengebied 2009,
landschapselementen
Landinrichting Enter**

23^e wijziging bestemmingsplan Buitengebied 2009, landschapselementen Landinrichting Enter

GEMEENTE WIERDEN
IDN: NL.IMRO.0189.WB2013000008-VA01
Datum: December 2013
Status: Vastgesteld

Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	5
1.3	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
1.4	HUIDIG PLANOLOGISCH REGIEM	6
1.5	PLANPROCES EN COMMUNICATIE	7
1.6	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	DE HUIDIGE SITUATIE EN GEWENSTE SITUATIE	8
2.1	HUIDIGE SITUATIE	8
2.2	GEWENSTE SITUATIE	8
HOOFDSTUK 3	BELEIDSKADER	9
3.1	RIJKSBELEID	9
3.2	PROVINCIAAL BELEID	10
3.3	GEMEENTELIJK BELEID	16
HOOFDSTUK 4	MILIEU- EN OMGEVINGASPECTEN	21
4.1	ALGEMEEN	21
4.2	MILIEUZONERING	21
4.3	BODEM	21
4.4	GELUID	22
4.5	EXTERNE VEILIGHEID	22
4.6	LUCHTKWALITEIT	23
4.7	ECOLOGIE	23
4.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	25
4.9	BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	27
HOOFDSTUK 5	WATERASPECTEN	29
5.1	VIGEREND BELEID	29
5.2	WATERPARAGRAAF	30
HOOFDSTUK 6	TOELICHTING OP DE PLANREGELS	31
6.1	INLEIDING	31
6.2	OPZET VAN DE REGELS	31
6.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS	32
HOOFDSTUK 7	UITVOERING EN HANDHAVING	34
7.1	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	34
7.2	HANDHAVING	34
7.3	RETROSPECTIEVE TOETS	34
HOOFDSTUK 8	VOOROVERLEG & INSPRAAK	35
8.1	VOOROVERLEG	35
BIJLAGE BIJ DE TOELICHTING		36
BIJLAGE 1	OVERZICHTSKAART NIEUWE LANDSCHAPSELEMENTEN	37
BIJLAGE 2	OVERZICHTSKAART TE VERWIJDEREN LANDSCHAPSELEMENTEN	38

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In 2007 is het Landinrichtingsplan Enter vastgesteld. Dit plan omvat maatregelen voor verbetering van landbouw, recreatie, leefbaarheid, landschap en milieu. De gemeente Wierden is één van de deelnemende partijen binnen de landinrichting.

In het kader van de landinrichting en de daarbij behorende wettelijke herverkaveling heeft de uitvoeringscommissie Enter op 14 november 2012 voor het deelgebied Enter - Ypelo (één van de drie deelgebieden van de Landinrichting Enter) het definitieve Ruilplan vastgesteld. In het Ruilplan is de nieuwe kavelindeling voor het gebied tot stand gebracht. Met het Ruilplan wordt bijgedragen aan de doelstelling om in dit gebied de economische basis van de landbouw te versterken.

Bij een ruilplan is het een voorwaarde dat de toegedeelde percelen onder meer qua vorm en bewerkbaarheid niet slechter mogen zijn dan de ingebrachte percelen. Om aan deze eis te kunnen voldoen moeten enkele landschapselementen binnen het deelgebied Enter - Ypelo verwijderd worden. Deze landschapselementen dienen echter wel gecompenseerd te worden. Binnen het deelgebied Enter-Ypelo dient circa 1,5 hectare aan landschapselementen gecompenseerd te worden. Daarnaast wordt er aanvullend circa 4 hectare aan nieuwe landschapselementen gerealiseerd. Deze compensatie vindt voor een groot deel plaats binnen de gemeente Wierden. Een beperkt deel, circa 1.550 m², wordt gerealiseerd binnen de gemeente Almelo.

De gronden waarop de landschapselementen gerealiseerd worden hebben allemaal een agrarische gebiedsbestemming. Hoewel de landschapselementen gerealiseerd kunnen worden binnen deze gebiedsbestemmingen, is het ten behoeve van het subsidiëren van de financiële afwaardering nodig dat de bestemming wordt gewijzigd. De financiële afwaardering maakt deel uit van het vastgestelde Ruilplan en is gebaseerd op het onttrekken van de grond aan agrarische doeleinden. Deze afwaardering dient planologisch te worden verankerd door de agrarische gebiedsbestemming te wijzigen in een bestemming 'Bos' of 'Natuur' of 'Water'.

In het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' van de gemeente Wierden zijn binnen de agrarische gebiedsbestemmingen, in dit geval zijn 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden - Landschap' van toepassing, wijzigingsbevoegdheden opgenomen op grond waarvan deze bestemmingen gewijzigd kunnen worden in 'Bos', 'Natuur' of 'Water'.

Met voorliggend wijzigingsplan wordt de bestemming van de gronden waarop de nieuwe landschapselementen worden gerealiseerd gewijzigd in de bestemming 'Bos'.

1.2 De bij het plan behorende stukken

Het wijzigingsplan '23^e wijziging bestemmingsplan Buitengebied 2009, landschapselementen Landinrichting Enter' bestaat uit de volgende stukken:

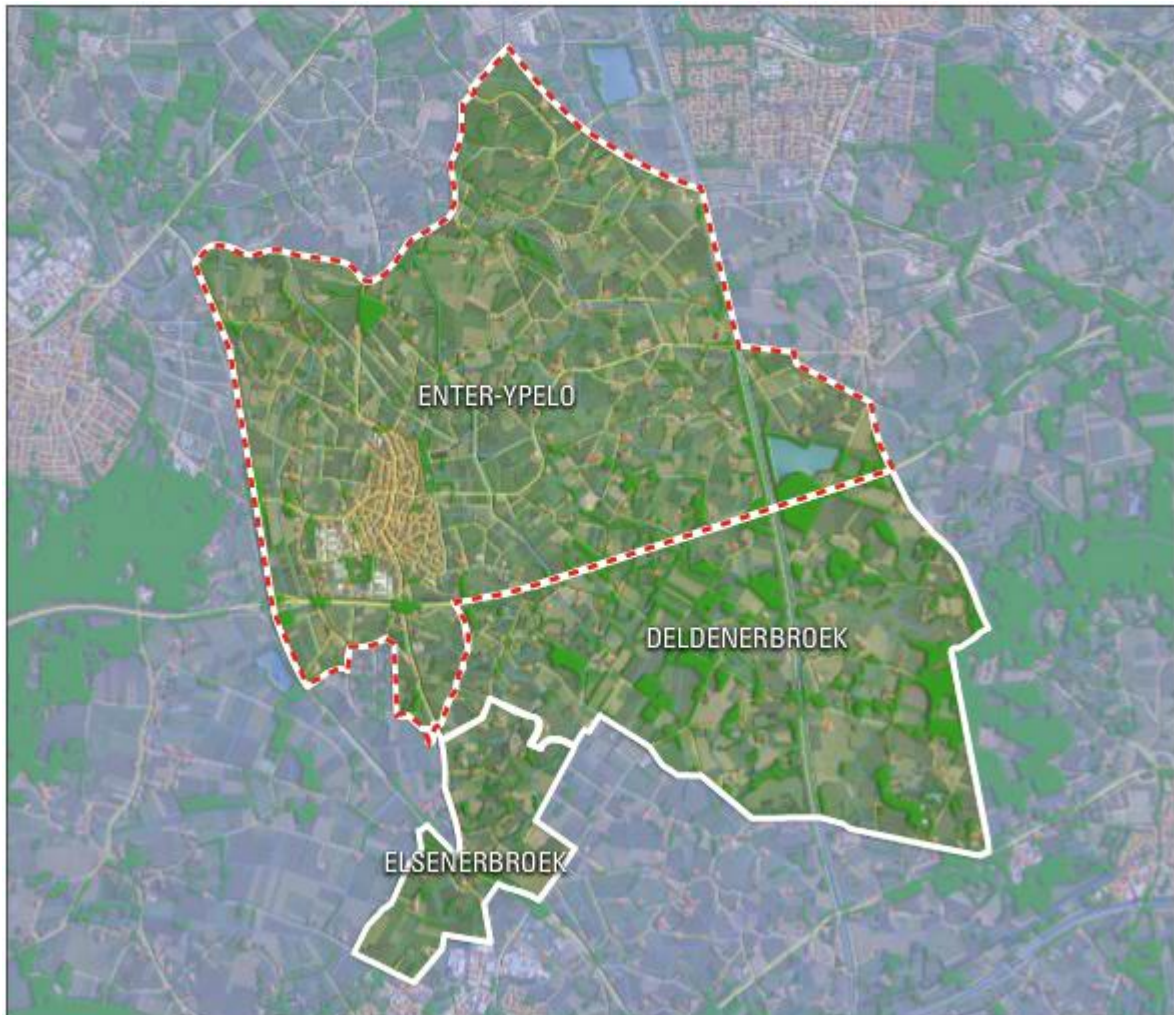
- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.0189.WB2013000008-VA01) en een renvoi;
- regels.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de binnen het plangebied voorkomende gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van deze toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het wijzigingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het wijzigingsplan.

1.3 Ligging van het plangebied

Het plangebied omvat diverse, met name langgerekte, percelen binnen het binnen de Landinrichting Enter onderscheiden deelgebied Enter - Ypelo en voor zover gelegen binnen de gemeente Wierden. De ligging van het deelgebied Enter - Ypelo wordt weergegeven in afbeelding 1.1.

In bijlage 1 is een overzichtskaart opgenomen waarin staat weergegeven waar welke landschapselementen worden gerealiseerd. De begrenzing van het plangebied wordt gevormd door de grenzen van deze diverse landschapselementen. Voor de exacte begrenzing wordt ook verwezen naar de verbeelding van dit wijzigingsplan.

Afbeelding 1.1: De binnen de Landinrichting Enter onderscheiden deelgebieden (Bron: Landinrichting Enter)

1.4 Huidig planologisch regiem

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' van de gemeente Wierden. Dit bestemmingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 12 januari 2010. Tevens zijn de regels van de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' (vastgesteld op 4 oktober 2011) en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)' (vastgesteld op 2 juli 2013) van toepassing.

Op basis van de geldende bestemmingsplannen zijn de gronden in het plangebied in enkele gevallen bestemd als 'Agrarisch' en voor het overgrote deel als 'Agrarisch met waarden - Landschap'.

De bestemming 'Agrarisch' is onder andere bedoeld voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf, het hobbymatig houden van vee, infrastructurele voorzieningen zoals deze bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het plan, voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water en voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik.

De bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschap' is onder andere bedoeld voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf, het hobbymatig houden van vee, infrastructurele voorzieningen zoals deze bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het plan, het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke waarde, voorzieningen ten behoeve van het vasthouden, bergen, aan- en afvoeren van water en voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik.

Zoals aangegeven kunnen de nieuwe landschapselementen gerealiseerd worden binnen de agrarische gebiedsbestemmingen maar is het in het kader van subsidie noodzakelijk de gronden af te waarderen. Op basis van de in het geldend bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheden, in voorliggend geval artikel 3.8 onder i en 7.8 onder i, kunnen de agrarische gebiedsbestemmingen gewijzigd worden in de bestemming 'Natuur', 'Water' en/of de bestemming 'Bos'. Aan deze wijzigingsbevoegdheid is een afwegingskader gekoppeld die bepaald dat bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheden een evenredige belangenafweging dient plaats te vinden. Hierbij wordt betrokken:

1. de mate waarin de belangen van gebruikers en/of eigenaren van de aanliggende gronden kunnen worden geschaad;
2. de mate waarin de uitvoerbaarheid is aangetoond, waaronder begrepen de toelaatbaarheid op het gebied van milieu, externe veiligheid, waterhuishouding, ecologie en archeologie;
3. de mate waarin de landschappelijke inpasbaarheid is aangetoond;
4. de mate waarin de verkeerssituatie wordt beïnvloed, waaronder begrepen de gevolgen voor de infrastructuur.

De toetsing aan dit afwegingskader vindt plaats in de navolgende hoofdstukken.

1.5 Planproces en communicatie

Het planproces wordt op de volgende manieren vormgegeven:

- Landelijke website (www.ruimtelijkeplannen.nl): het ontwerp wijzigingsplan is op de landelijke website gepubliceerd.
- Terinzagelegging: Een ontwerp wijzigingsplan is voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd.

1.6 Leeswijzer

De toelichting van het wijzigingsplan is na dit inleidende hoofdstuk als volgt opgebouwd:

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een weergave van de huidige en de gewenste situatie gegeven.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Overijssel en de gemeente Wierden beschreven.

In hoofdstuk 4 passeren alle relevante milieuthema's de revue.

Hoofdstuk 5 gaat in op de wateraspecten.

In de hoofdstukken 6 en 7 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording.

Hoofdstuk 8 gaat in op het vooroverleg.

HOOFDSTUK 2 DE HUIDIGE SITUATIE EN GEWENSTE SITUATIE

2.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft diverse, met name langgerekte, percelen binnen de gemeente Wierden. Alle percelen maken deel uit van het deelgebied Enter - Ypelo, één van de drie deelgebieden binnen de Landinrichting Enter. Het grondgebruik van de percelen in de huidige situatie is overwegend agrarisch. Van verharding of bebouwing is geen sprake.

2.2 Gewenste situatie

De Landinrichting Enter richt zich op de reconstructie van met name het landelijk gebied en beslaat een oppervlakte van circa 4.850 hectare. Binnen de Landinrichting Enter worden een drietal deelgebieden (zie ook afbeelding 1.1) onderscheiden. Het plangebied maakt deel uit van het deelgebied Enter - Ypelo. In het kader van de landinrichting en de daarbij behorende wettelijke herverkaveling heeft de uitvoeringscommissie Enter op 14 november 2012 voor dit deelgebied het definitieve Ruilplan vastgesteld. In het Ruilplan is de nieuwe kavelindeling voor het gebied tot stand gebracht.

Bij een ruilplan is het een voorwaarde dat de toegedeelde percelen onder meer qua vorm en bewerkbaarheid niet slechter mogen zijn dan de ingebrachte percelen. Om aan deze eis te kunnen voldoen dienen enkele landschapselementen verwijderd te worden. De landschapselementen die verwijderd worden dienen elders binnen het gebied gecompenseerd te worden. Als gevolg van het definitieve Ruilplan dient binnen het deelgebied Enter-Ypelo circa 1,5 hectare aan landschapselementen gecompenseerd te worden. Daarnaast wordt aanvullend hierop nog circa 4 hectare aan nieuwe landschapselementen gerealiseerd. Dit met het oog op de doelstelling uit het Landinrichtingsplan Enter om meer beplanting en landschapselementen in het gebied te realiseren.

De nieuw te realiseren landschapselementen bestaan voornamelijk uit langgerekte landschapselementen die een weg volgen of de kavelgrens tussen verschillende percelen aanduiden. Ook voorziet het plan in de realisatie van diverse (erf)bosjes op daarvoor geschikte locaties. Door de toevoeging van nieuwe landschapselementen (al dan niet ter compensatie) worden de lijnen in het landschap geaccentueerd en wordt bijgedragen aan het behoud en de ontwikkeling van het landschap.

De keuze qua beplanting voor wat betreft de nieuwe landschapselementen is mede afhankelijk van het ter plaatse aanwezige bodemtype en zal hier op worden afgestemd. De beplanting zal echter uitsluitend bestaan uit inheemse en streekeigen beplanting.

Voor een overzicht van de locaties van de nieuwe te realiseren landschapselementen wordt verwezen naar bijlage 1 bij deze toelichting.

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het Rijks-, provinciale- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifiek voor het plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid wordt in het wijzigingsplan afgewogen en doorvertaald naar de verbeelding en in de regels.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwgomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

3.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten van het rijksbeleid

Het plan raakt geen rijksbelangen zoals hiervoor zijn gesteld. Daarmee is het initiatief in overeenstemming met het rijksbeleid, zoals verwoord in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijke plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel, die verankerd is in de Omgevingsverordening Overijssel.

3.2.1 Uitgangspunten van de Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. De Omgevingsvisie is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. Naar aanleiding van monitoring en evaluaties is de Omgevingsvisie en -verordening op onderdelen geactualiseerd. De Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening is op 3 juli 2013 vastgesteld door Provinciale Staten en treedt op 1 september 2013 in werking.

Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- door meer aandacht voor herstructurering wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieu's; dorpen en steden worden gestimuleerd hun eigen kleur te ontwikkelen;
- investeren in een hoofdinfrastructuur voor wegverkeer, trein, fiets en waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan;
- zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik bij bebouwing door hantering van de zogenaamde 'SER-ladder'; deze methode gaat ervan uit dat eerst het gebruik van de ruimte wordt geoptimaliseerd, dan de mogelijkheid van meervoudig ruimtegebruik wordt onderzocht en dan pas de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden, wordt bekeken; hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma's en bedrijfslocaties noodzakelijk;
- ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

3.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren.

Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

3.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

3.2.3.1 Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt

in deze fase de zgn. 'SER-ladder' gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan plaatsvinden.

Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingzones etc. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

3.2.3.2 Ontwikkelingsperspectieven

Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

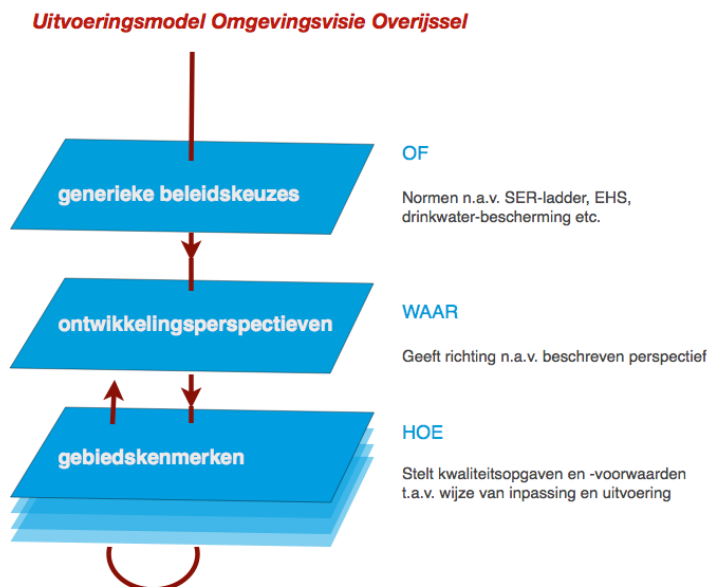
De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

3.2.3.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisure-laag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en -opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

Afbeelding 3.1 geeft dit schematisch weer.

Afbeelding 3.1: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

3.2.4 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

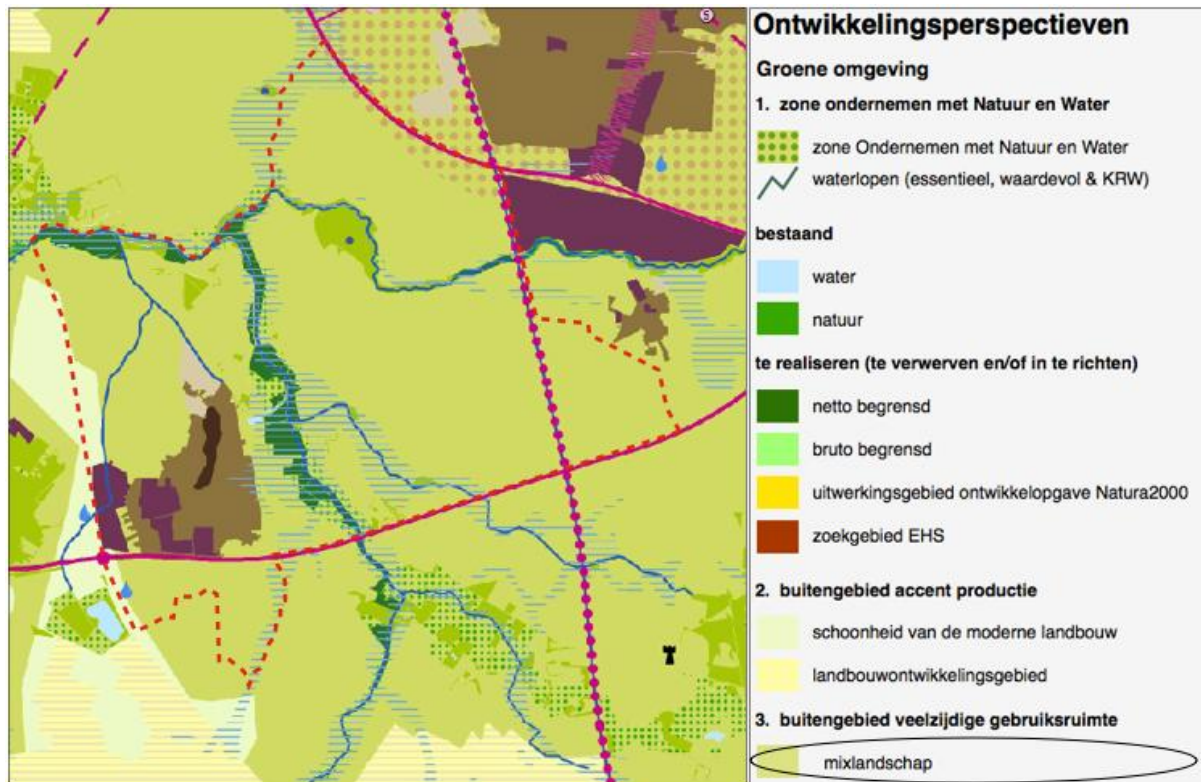
Indien de ontwikkeling wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

3.2.4.1 Generieke beleidskeuzes

Bij de afwegingen in de eerste fase 'generieke beleidskeuzes' gaat het om de vraag of er beleidsmatig sprake is van grote belemmeringen. Geconstateerd wordt dat daarvan geen sprake is.

3.2.4.2 Ontwikkelingsperspectieven

De nieuw te realiseren landschapselementen, het plangebied, zijn op basis van de ontwikkelingsperspectievenkaart gelegen in het ontwikkelingsperspectief 'Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte - mixlandschap'. In afbeelding 3.3 is een uitsnede van de perspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen. Het deelgebied Enter - Ypelo is middels een rode stippellijn weergegeven in deze afbeelding.

Afbeelding 3.3: Uitsnede Perspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

'Buitengebied accent veelzijdige gebruiksruimte - mixlandschap'

In dit ontwikkelingsperspectief is sprake van verweving van functies. Het betreffen gebieden voor gespecialiseerde landbouw en mengvormen van landbouw met andere functies (recreatie-zorg, natuur, water) en bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus die de karakteristieke gevarieerde opbouw van de cultuurlandschappen in deze gebieden versterken.

Toetsing van het initiatief aan het 'Ontwikkelingsperspectief'

De landschapselementen die als gevolg van het Ruilplan verwijderd worden, worden gecompenseerd. Aanvullend hierop wordt nog circa 4 hectare aan nieuwe landschapselementen binnen het deelgebied Enter - Ypelo toegevoegd. Met de realisatie van deze landschapselementen wordt bijgedragen aan het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke gevarieerde opbouw van het cultuurlandschap. Geconcludeerd wordt dat het plan in overeenstemming is met het ter plaatse geldende ontwikkelingsperspectief.

3.2.4.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

1. De ‘Natuurlijke laag’

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden.

De nieuw te realiseren landschapselementen bevinden zich op basis van de gebiedskenmerkenkaart van de ‘Natuurlijke laag’ binnen de gebiedstypen:

- ‘dekzandvlakte en ruggen’;
- ‘beekdalen en natte laagtes’.

In afbeelding 3.4 is een uitsnede van de gebiedskenmerkenkaart van de ‘Natuurlijke laag’ opgenomen. Het deelgebied Enter - Ypelo is weergegeven in deze afbeelding.

Afbeelding 3.4: Uitsnede gebiedskenmerkenkaart de ‘Natuurlijke laag’ (Bron: Provincie Overijssel)

‘Dekzandvlakte en ruggen’

Na de ijstijden bleef er in grote delen een reliëfrijk – door de wind gevormd – zandlandschap achter, dat gekenmerkt wordt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/ nat gebied. De ambitie is de natuurlijke verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat functioneel meer sturend en beleefbaar te maken door bijvoorbeeld een meer natuurlijk watersysteem, door beplanting met 'natuurlijke' soorten en door de (strekings)richting van het landschap te benutten in gebiedsontwerpen.

‘Beekdalen en natte laagtes’

Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes van het zandgebied verzamelde zich het water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen, naar de beken en rivieren. Als ontwikkelingen plaats vinden in of in de directe nabijheid van beekdalen en natte laagtes, dan dragen deze bij aan extra ruimte voor de dynamiek van het stromende water en het vasthouden van water, aan versterking van de samenhang in het beeksysteem en aan vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water.

Toetsing van het initiatief aan de ‘Natuurlijke laag’

Zoals in het voorgaande aangegeven omhelst het project de realisatie van nieuwe landschapselementen in het kader van de Landinrichting Enter. Deels (circa 1,5 hectare) dienen deze nieuwe landschapselementen ter compensatie van verwijderde landschapselementen en deels (circa 4 hectare) betreft het nieuwe landschapselementen. De keuze voor de beplanting van het landschapselement wordt afgestemd op het aanwezige bodemtype, de beplanting zal echter uitsluitend bestaan uit inheemse en streekeigen beplanting. De landschapselementen bestaan voornamelijk uit langgerekte landschapselementen die een weg volgen of de kavelgrens tussen verschillende percelen aanduiden. Op deze wijze wordt de strekkingsrichting van het landschap meer geaccentueerd. Gesteld wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de gebiedskenmerken van de ‘Natuurlijke laag’.

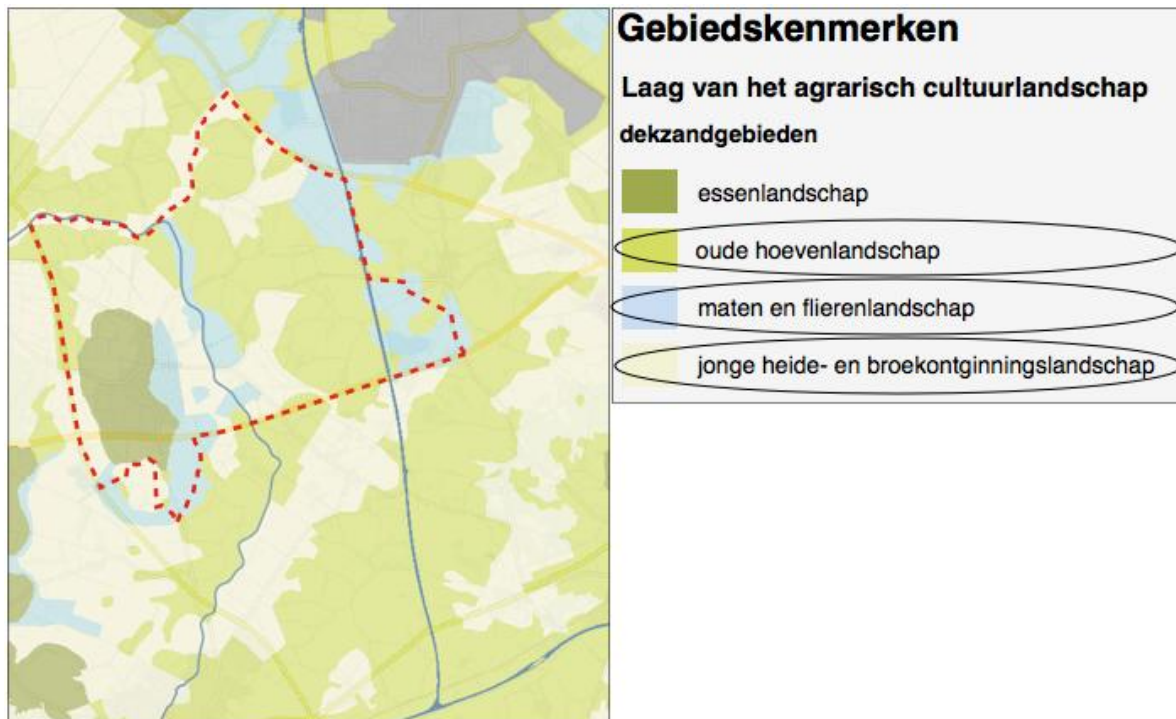
2. De ‘Laag van het agrarische cultuurlandschap’

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

De nieuw te realiseren landschapselementen bevinden zich op basis van de gebiedskenmerkenkaart van de ‘Laag van het agrarisch cultuurlandschap’ binnen de gebiedstypen:

- ‘oude hoevenlandschap’;
- ‘maten en flierenlandschap’;
- ‘jonge heide- en broekontginningslandschap’.

In afbeelding 3.5 is een uitsnede van de gebiedskenmerkenkaart opgenomen. Het deelgebied Enter - Ypelo is weergegeven in deze afbeelding.

Afbeelding 3.5: Uitsnede gebiedskenmerkenkaart de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' (Bron: Provincie Overijssel)

'Oude hoevenlandschap'

Het oude hoevenlandschap betreft een landschap dat de zelfde opbouw kent als het essenlandschap, alleen in een meer kleinschalige, meer individuele en jongere variant. Het landschap is contrastrijk met veel variatie op de korte afstand. Als ontwikkelingen plaats vinden in het oude hoevenlandschap, dan dragen deze bij aan behoud en accentuering van de dragende structuren (groenstructuur en routes) van het oude hoevenlandschap, en aan de samenhang en de karakteristieke verschillen tussen de landschapselementen.

'Maten en flierenlandschap'

Het maten en flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoevenlandschap en was daar functioneel aan verbonden. Als ontwikkelingen plaats vinden in of nabij het Maten en Flierenlandschap, dan dragen deze bij aan versterking van het historische lineaire landschap met open 'kamers' en coulissen, aan accentuering van de overgang naar hogere gronden, de toegankelijkheid, de beleefbaarheid en het vasthouden van water.

'Jonge heide- en broekontginningslandschap'

Ten opzichte van omliggend essen- en hoevenlandschap zijn de landbouwontginningen relatief grote open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex. Erven liggen als blokken aan de weg geschakeld. Wegen zijn lanen met lange rechtstanden. Vaak zijn het 'inbreidings'landschappen met rommelige driehoekstructuren als resultaat. Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Toetsing van het initiatief aan de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'

De landschapselementen die in verband met het Ruilplan verwijderd worden, worden gecompenseerd. Daarnaast wordt nog circa 4 hectare aan nieuwe landschapselementen aangelegd. Zoals aangegeven worden de nadere invulling van de landschapselementen mede bepaald op basis van het aanwezige bodemtype. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met de kenmerkende structuren en kwaliteiten van het ter plaatse aanwezige landschapstype. Met de toevoeging van landschapselementen op daarvoor geschikte plaatsen

wordt bijgedragen aan het behoud en het herstel van het landschap. Een dergelijke ontwikkeling past uitstekend binnen de gebiedskenmerken van de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'.

3. De 'Stedelijke laag'

Het plangebied heeft op de gebiedskenmerkenkaart de 'Stedelijke laag' geen bijzondere eigenschappen. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

4. De 'Lust en Leisurelaag'

Ook op de gebiedskenmerkenkaart de 'Lust- en leisurelaag' heeft het plangebied geen bijzondere eigenschappen die relevant zijn voor de in dit wijzigingsplan besloten ontwikkeling. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

3.2.5 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten van het provinciaal beleid

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende wijzigingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Wierden

3.3.1.1 Inleiding

De structuurvisie Wierden is opgesteld voor het gehele grondgebied van de gemeente Wierden en betreft de periode tot 2030. De structuurvisie vormt het toetsingskader voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven. Bestemmingsplannen, wijzigingsplannen en projectbesluiten moeten getoetst worden aan de structuurvisie. De structuurvisie is op 5 oktober 2010 door de gemeenteraad vastgesteld.

3.3.1.2 Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie

Ambitieniveau

De gemeente Wierden zet in op de verdere uitwerking van de lijnen die zijn uitgezet in de Ontwikkelingsvisie 2005. De ambitie van de gemeente is *'een actieve en zelfbewuste gemeente zijn, die kwaliteit hoog in het vaandel heeft en die onderneemt'*. Over 20 jaar is de gemeente nog meer een groene, ondernemende, recreatieve gemeente met (deels) stedelijke trekjes en een hele mooie woon- en leefomgeving. Waar nodig wordt samengewerkt met andere gemeenten of andere overheden. Er wordt aansluiting gezocht bij de Omgevingsvisie Overijssel. Rode draden in de Omgevingsvisie Overijssel vormen duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Centrale waarden

De gemeente Wierden ontleent haar identiteit aan haar ligging op het overgangsgedebied tussen de Sallandse Heuvelrug en het Twentse landgoederenlandschap, op de kruising van snelwegen en spoorlijnen, doorsneden door de Regge en dichtbij de Twentse steden. De identiteit kan kort worden samengevat als 'een gemeente die verbindt'. Het gaat daarbij om verschillende soorten verbindingen en verbindingen op verschillende niveaus. Gemeente Wierden verbindt:

- Stad en land;
- Wonen, werken en recreëren (kruispunt van snelwegen en spoorlijnen);
- Landschapstypen.

3.3.1.3 Kernkwaliteiten en centrale waarden gemeente Wierden

Het versterken van de centrale waarden vormt de basis voor de toekomstige ontwikkeling van Wierden. Kiezen voor deze waarden betekent kiezen voor een duidelijke identiteit. Het verder ontwikkelen van deze identiteit vormt dan ook het vertrekpunt voor de visie op de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van Wierden en aanknopingspunten voor de uitwerking in projecten en beleidsthema's.

3.3.1.4 Deelgebiedvisie 'Landelijk gebied'

De structuurvisie onderscheidt drie deelgebieden. Per deelgebied is een visie gemaakt. Het plangebied valt binnen het deelgebied 'Landelijk gebied'.

Voor het deelgebied 'Landelijk gebied' wordt gestreefd naar goede ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven en worden daarnaast kansen voor verbrede landbouw, zoals zorg, kamperen bij de boer, agrarisch natuur- en landschapsbeheer geboden. Ook is er ruimte voor functieverandering in vrijkomende agrarische bebouwing en de ontwikkeling van enkele nieuwe landgoederen. Verrommeling en verpaupering worden zoveel mogelijk tegengegaan. De Ecologische Hoofdstructuur is ontwikkeld en de wateropgaven in de verdroogde natuurgebieden met nog steeds grote natuurwaarden (TOP-gebieden) en voor de beken zijn uitgevoerd. Het landelijk gebied heeft zich nog meer ontwikkeld als aantrekkelijk recreatiegebied op regionaal niveau. Daarnaast wordt aangegeven dat er onvoldoende aanbod is in het kader van zorg- en welzijnssfeer. Er is ruimte voor landelijk wonen, waarbij de leefbaarheid in het landelijk gebied en de buurtschappen optimaal is gebleven.

Specifiek ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling wordt genoemd dat in dit gebied, aangemerkt als 'Uitwerkingsplan Enter', wordt ingezet op een versteking van de economische basis van de landbouw. Middels het opstellen van een Ruilplan wordt hier een bijdrage aan geleverd. Ten aanzien van de ontwikkelingsrichting voor wat betreft het *landschap/groenstructuren* heeft de gemeente diverse doelstellingen geformuleerd. In het voorliggende geval zijn met name de volgende doelstellingen relevant:

1. Groenblauwe diensten implementeren;
2. Uitvoering Spakenplan plus (herstel van erven, aanleg van landschapselementen en herstel van historische elementen);
3. Behouden en versterken van de herkenbaarheid en diversiteit aan landschappen;
4. Oude cultuurlandschappen: behoud en herstel van kwaliteiten;
5. De jongere ontginningen: behoud van grote schaal, het rationele karakter en de openheid;
6. Stuwwal Enter: versterking van contrast tussen open essen en de kleinschalig besloten randen.

Ten aanzien van het 1^e en 2^e punt wordt opgemerkt dat de gemeente Wierden een subsidiebeleid heeft voor onderhoud, herstel en de aanleg van landschapselementen. De gemeente heeft tot 31 december 2013 nog geld om voor 20 jaar onderhoud een contract af te sluiten en kan in enkele gevallen mee financieren in de aanleg van nieuwe elementen of het herstel van bestaande elementen. De nieuw te realiseren landschapselementen zullen mede op basis van dit subsidiebeleid onderhouden worden.

3.3.1.5 Toetsing van het initiatief aan de 'Structuurvisie Wierden'

De in dit wijzigingsplan besloten ontwikkeling is het gevolg van het definitief worden van het Ruilplan. Met het Ruilplan wordt bijgedragen aan de doelstelling om in dit gebied de economische basis van de landbouw te versterken. Als gevolg hiervan worden enkele landschapselementen verwijderd die elders (binnen het gebied) worden gecompenseerd. Naast de compensatie wordt nog circa 4 hectare aan nieuwe landschapselementen toegevoegd. Met name deze extra toevoeging draagt bij aan de realisatie van enkele doelstellingen zoals geformuleerd voor de ontwikkelingsrichting van het *landschap/groenstructuren*. Geconcludeerd wordt dat het initiatief past binnen de uitgangspunten van de Structuurvisie Wierden.

3.3.2 Landinrichtingsplan Enter

Het gebied rondom Enter maakt deel uit van het Reconstructieplan Salland-Twente dat in september 2004 door Provinciale Staten is vastgesteld. Voor dit gebied is in oktober 2006 het landinrichtingsplan Enter vastgesteld, ook wel Uitwerkingsplan Enter geheten.

In het landinrichtingsplan Enter zijn een aantal doelen geformuleerd welke betrekking hebben op de het watersysteem, de waterkwaliteit, de landbouw, het Landschap, cultuurhistorie en landgoederen, de natuur, de recreatie en toerisme, de economische structuur, de sociale infrastructuur. In het algemeen zijn de planmaatregelen betreffende natuur vooral gericht op het inrichten en beheren van nieuwe natuurgebieden. De kwaliteit wordt verbeterd door een op de ontwikkeling van natuurdoeltypen toegesneden beheer voor natuurgebieden. Tevens richten de maatregelen zich op het verbinden van natuurgebieden en het verminderen van de verdroging van bestaande en toekomstige natuurgebieden.

Op de plankaart behorende bij het 'Uitwerkingsplan Enter' zijn diverse nog nieuw te realiseren landschapselementen aangeduid als 'nieuwe natuur' of 'nieuwe lijnbeplanting'. Specifiek ten aanzien hiervan wordt in het uitwerkingsplan onder andere het volgende aangehaald:

"Om de verschillende landschapstypen te versterken worden plaatselijk nieuwe landschapselementen aangebracht. Bij deze structuur versterkende elementen gaat het om singels/wallen op eigendomsgrenzen en steilranden, kleine erfbosjes, boomgroepen, bomenrijen en solitaire bomen."

"De kwaliteit en beleving van het landschap nemen toe door nieuwe elementen en verbetering van bestaande."

"Kleinere landschapselementen zoals bosjes en kavelgrensbeplantingen worden op vrijwillige basis toegedeeld aan particulieren."

Samenvattend wordt in het uitwerkingsplan aangegeven dat de realisatie van nieuwe landschapselementen een belangrijk deel uitmaakt van het streven naar een versterking van de landschappelijke identiteit van het gebied.

3.3.2.1 Toetsing van het initiatief aan het Landinrichtingsplan Enter

Gezien het feit dat de realisatie van nieuwe en compenserende landschapselementen is geïnitieerd vanuit het Landinrichtingsplan Enter is een toetsing niet van toepassing. Het plan is uitgewerkt conform de doelstellingen uit de Landinrichtingsplan en voldoet daardoor aan de beleidswensen van zowel de gemeente als de provincie.

3.3.3 Bestemmingsplan Buitengebied 2009

3.3.3.1 Algemeen

Het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' is vastgesteld op 12 januari 2010 door de gemeenteraad van de gemeente Wierden en omvat de juridisch- planologische regeling voor het landelijk gebied van de gemeente Wierden. Het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' biedt, binnen de randvoorwaarden die gelden vanuit onder meer het landschap, milieu, water en cultuurhistorie, ontwikkelingsruimte aan bestaande functies en speelt daarnaast in op toekomstige of mogelijk gewenste ontwikkelingen. Het gaat daarbij om zowel de bestaande functies, zoals wonen en landbouw, als om nieuwe functies, zoals passende mogelijkheden voor vrijkomende en voormalige agrarische bedrijven.

3.3.3.2 Wijzigingsbevoegdheid

Voorliggend wijzigingsplan komt voort uit de in artikel 3.8 onder i en artikel 7.8 onder i opgenomen wijzigingsbevoegdheden. Op basis van deze wijzigingsbevoegdheden kunnen de bestemmingen 'Agrarisch' en 'Agrarisch met waarden - Landschap' worden gewijzigd in de bestemming 'Natuur', 'Water' en/of de bestemming 'Bos'. In het voorliggende geval worden de nieuwe landschapselementen bestemd als 'Bos'. Deze bestemming sluit, gezien de aard en omvang van de landschapselementen, het beste aan bij de nieuwe situatie.

Bij gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid dient een belangenafweging plaats te vinden waarbij betrokken worden:

1. de mate waarin de belangen van gebruikers en/of eigenaren van de aanliggende gronden kunnen worden geschaad;
2. de mate waarin de uitvoerbaarheid is aangetoond, waaronder begrepen de toelaatbaarheid op het gebied van milieu, externe veiligheid, waterhuishouding, ecologie en archeologie;
3. de mate waarin de landschappelijke inpasbaarheid is aangetoond;
4. de mate waarin de verkeerssituatie wordt beïnvloed, waaronder begrepen de gevolgen voor de infrastructuur

3.3.3.3 *Toetsing van het initiatief aan de voorwaarden vanuit de wijzigingbevoegdheden*

- Ad 1: Zoals uit hoofdstuk 4 blijkt worden er geen belangen van gebruikers of eigenaren van aanliggende gronden geschaad. Met de eigenaren van de desbetreffende gronden zijn afspraken gemaakt over de aanleg van de bewuste landschapselementen.
- Ad. 2: Hiervoor wordt verwezen naar hoofdstuk 4 en hoofdstuk 7. Hier wordt gesteld dat het project uitvoerbaar is.
- Ad. 3: De ontwikkeling voorziet in de aanleg van nieuwe landschapselementen ter versterking van de voor het landschap kenmerkende structuren. Bij een ruimtelijke ontwikkeling zoals de realisatie van een nieuw opstal (nieuwe bebouwing) dient normaliter de landschappelijke inpasbaarheid te worden aangetoond. Daar is in dit geval geen sprake van. De in dit wijzigingsplan besloten ontwikkeling heeft al tot doel om het landschap kwalitatief te verbeteren.
- Ad. 4: Er is geen sprake van een beïnvloeding van de verkeerssituatie. Met de aanleg van nieuwe landschapselementen langs wegen wordt rekening gehouden met de bestaande infrastructuur, de passeerbaarheid van voertuigen en de verkeersveiligheid.

Hiermee wordt voldaan aan de voorwaarden voor de wijzigingsbevoegdheden op basis van het geldend bestemmingsplan 'Buitengebied 2009'.

3.3.4 **Landschapsontwikkelingsplan gemeente Wierden**

3.3.4.1 *Inleiding*

Het Landschapsontwikkelingsplan gemeente Wierden (LOP) is op 10 februari 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld. De algemene doelstellingen voor het LOP zijn:

- het behouden en versterken van de landschappelijke (kern)kwaliteiten van het gebied;
- het behouden en versterken diversiteit en herkenbaarheid van de verschillende landschappen;
- een ontwikkelingsgerichte benadering.

In het LOP is de gemeente Wierden onderverdeeld in verschillende deelgebieden, die onderling een sterke samenhang hebben, maar die tegelijkertijd ruimtelijk, functioneel en qua ontwikkelingen en beleid van elkaar verschillen. Per deelgebied zijn de eigen kenmerken, kwaliteiten, ontwikkelingen, kansen en bedreigingen uiteengezet. Daarnaast zijn de verschillende specifieke opgaven voor de deelgebieden bepaald. Het plangebied is gelegen in de deelgebieden:

- Beekdalen van de Regge;
- Rectum - Ypelo;
- Leijerweerd - Kartelaarshoek - Bullenaarshoek;
- Enterbroek.

3.3.4.2 *Beekdalen van de Regge*

Voor dit deelgebied zijn de Reggevisie van het waterschap, het Natuurgebiedsplan Zuid-Twente van de provincie Overijssel en het Landinrichtingsplan Rijssen en het Uitwerkingsplan Enter leidend.

Een half open natuurlijk beekdal met extensieve hooi- en weilanden vormt het gewenste landschappelijke beeld in dit deelgebied. Daarnaast worden de beekdalranden langs de Midden Regge en de Eksosche Aa versterkt met beekdalrandbeplantingen.

3.3.4.3 Rectym - Ypelo

Dit deelgebied is in de loop der jaren opener en grootschaliger geworden, omdat veel landschapselementen zijn verdwenen. Hierdoor heeft het deelgebied een deel van zijn kleinschalige karakter en identiteit verloren. De visie is daarom ten eerste gericht op het behoud van de oude en nieuwe landschapselementen.

Als tweede gaat aandacht uit naar verdere versterking van het kleinschalige karakter van de directe omgeving van de buurtschappen Rectum en Ypelo. Hierbij wordt gedacht aan de aanleg van beplantingsstroken langs wegen, bermen en sloten.

3.3.4.4 Leijerweerd - Kartelaarshoek - Bullenaarshoek

In dit deelgebied wordt de aanleg van landschapselementen gestimuleerd. Door de aanleg van landschapselementen kan de groen-blaauwe dooradering in het gebied rond de Regge worden versterkt.

(Grondgebonden) landbouwers en particulieren zijn als beheerders van het gebied belangrijk, om de kleinschalige variatie in stand te houden. Zij moeten daarom de ruimte krijgen om nieuwe initiatieven te ontplooiën, zoals woon-zorg, bed en breakfast, agro-educatie, waterberging, biologische landbouw en agrarisch natuur en landschapsbeheer.

3.3.4.5 Enterbroek

Ter versterking van de kleinschalige structuur in dit deelgebied liggen er kansen in het ontwikkelen van beplantingsstroken langs bermen, sloten, overhoeken en aankleding van historische erven met beplantingen. Langs wegen worden boombeplantingen aangelegd. Niet in de vorm van een strakke laan, maar in gedeelten dan weer links en dan weer rechts van de weg.

3.3.4.6 Toetsing van het initiatief aan het Landschapsontwikkelingsplan gemeente Wierden

Met de realisatie van de nieuwe landschapselementen wordt bijgedragen aan de versterking van elk voornoemd deelgebied. Bij de uitwerking van de plannen is nadrukkelijk rekening gehouden met het LOP en de daarin opgenomen voorwaarden en doelstellingen. Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de uitgangspunten van het LOP.

3.3.5 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten van het gemeentelijk beleid

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende wijzigingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het gemeentelijk beleid zoals verwoord in de in deze paragraaf behandelde beleidsdocumenten.

HOOFDSTUK 4 MILIEU- EN OMGEVINGASPECTEN

4.1 Algemeen

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het wijzigingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een wijzigingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's milieuzonering, bodem, geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit, ecologie, archeologie & cultuurhistorie en het Besluit milieueffectrapportage.

4.2 Milieuzonering

4.2.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies.

4.2.2 Situatie plangebied

Landschapselementen betreffen in het kader van milieuzonering geen milieugevoelige of milieubelastende functies. De bestemming ter plaatse van deze landschapselementen wordt enkel gewijzigd in 'Bos'.

4.2.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het voorgenomen plan.

4.3 Bodem

4.3.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht.

4.3.2 Situatie plangebied

Voor het realiseren van nieuwe landschapselementen op de nu nog in gebruik zijnde landbouwpercelen is een bodemonderzoek niet relevant. Er is immers geen sprake van menselijk verblijf of een risicovolle activiteit voor de bodem. Overigens zal wel worden onderzocht welke beplanting het meest geschikt is voor het ter plaatse aanwezige bodemtype.

4.3.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van het voorgenomen plan.

4.4 Geluid

4.4.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaaï en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een wijzigingsplan of het nemen van een projectbesluit indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt.

4.4.2 Situatie plangebied

In het voorliggende geval is er geen sprake van de realisatie van een nieuw geluidsgevoelig object of een nieuwe geluidsbron. Het uitvoeren van een akoestisch onderzoek is in het voorliggende geval niet noodzakelijk.

4.4.3 Conclusie

Aangezien geen sprake is van een geluidsgevoelig object of een nieuwe geluidsbron vorm het aspect geluid geen belemmering.

4.5 Externe veiligheid

4.5.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Per 27 oktober 2004 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een aanvaardbaar minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Hierbij is het noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

4.5.2 Situatie in en bij het plangebied

Aan hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven.

Uit de inventarisatie blijkt dat één van de landschapselementen is geprojecteerd over een gasleiding van de Nederlandse Gasunie (transportroute A-508-KR-047). Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt dat een landschapselement in het kader van externe veiligheid niet wordt aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object. Een nadere verantwoording ten aanzien van de plaatsgebonden risicocontour en het groepsrisico is derhalve niet noodzakelijk.

Ter plaatse van deze leiding en ter bescherming van deze leiding is in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' een dubbelbestemming 'Leiding - Gas' opgenomen. Binnen deze dubbelbestemming is een omgevingsvergunningstelsel voor het verrichten van werken en of van werkzaamheden opgenomen. Het ophogen van gronden door middel van bijvoorbeeld een grondwal is toegestaan. Voor het afgraven van een perceel of het vergraven van gronden is een omgevingsvergunning vereist. In dit wijzigingsplan is deze dubbelbestemming onverkort overgenomen op de verbeelding (blad 2) en in de regels van dit wijzigingsplan van toepassing verklaard.

Afhankelijk van de te verrichten werkzaamheden zal al dan niet een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Indien noodzakelijk zal hierbij in overleg worden getreden met de leidingbeheerder. De verwachting is dat een eventuele omgevingsvergunning en het verkrijgen van een positief advies van de leidingbeheerde inzake de realisatie van het landschapselement geen probleem is.

4.5.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat het project vanuit oogpunt externe veiligheid verantwoord is.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Algemeen

Bij besluitvorming is het van belang te bepalen of een initiatief "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de luchtkwaliteit. In de algemene maatregel van bestuur Niet in betekenende mate (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

4.6.2 Situatie plangebied

In het voorliggende geval is er geen sprake van een project dat een toename van NO₂ of PM₁₀ tot gevolg heeft. Er is sprake van de realisatie van nieuwe landschapselementen ter versterking van het landschap. Het project is derhalve aan te merken als een project dat 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

4.6.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.7 Ecologie

4.7.1 Algemeen

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

4.7.2 Gebiedsbescherming

4.7.2.1 Algemeen

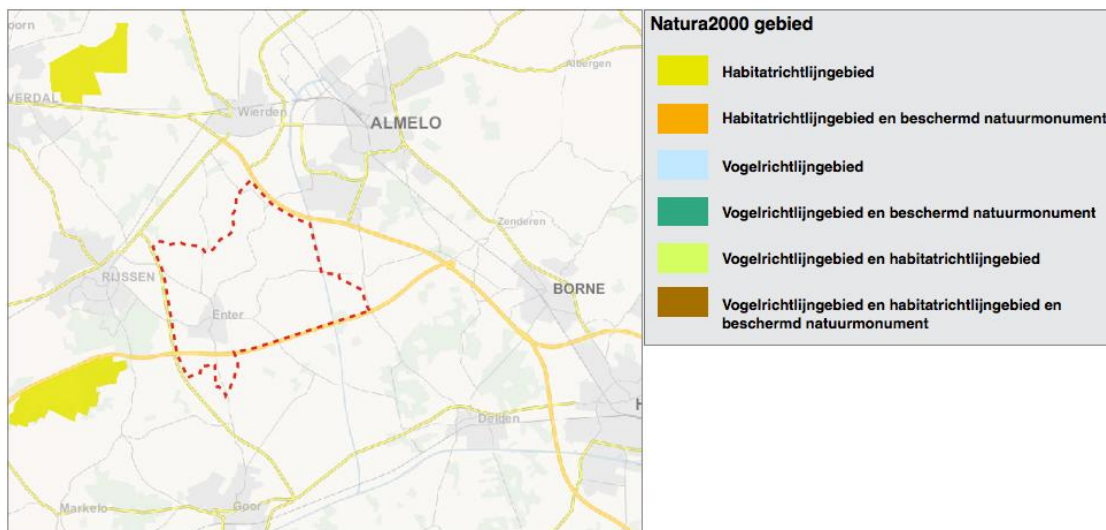
Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

4.7.2.2 Natura 2000-gebieden

De ontwikkeling, de aanleg van diverse landschapselementen, vindt in zijn geheel plaats buiten Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het gebied 'Borkeld' op een afstand van meer dan 2 kilometer van het dichtstbijzijnde nieuw te realiseren landschapselement.

Het plangebied, in dit geval wordt uitgegaan van het deelgebied Enter - Ypelo, bevindt zich op een afstand van circa 1 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Borkeld'. De ligging van het deelgebied Enter - Ypelo (één van de deelgebied in het kader van de Landinrichting Enter) ten opzichte van dit Natura 2000-gebied is weergegeven in afbeelding 4.1.

Afbeelding 4.1: Ligging van deelgebied Enter - Ypelo t.o.v. Natura 2000-gebieden (Bron: Provincie Overijssel)

Gezien de aard van de ontwikkeling en de ruime afstand tot aan Natura 2000-gebieden wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura-2000 gebieden.

Overigens wordt opgemerkt dat de nieuwe natuur niet leidt tot beperkingen voor bestaande bedrijven in het kader van stikstofdepositie.

4.7.2.3 EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Geen van de nieuw te realiseren landschapselementen bevindt zich binnen de EHS. Wel worden landschapselementen in de nabijheid van de EHS gerealiseerd. Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt dat de aanleg van landschapselementen een positieve invloed heeft op en kan bijdragen aan de realisatie van doelstellingen ten aanzien van de EHS.

4.7.3 Soortenbescherming

Wat betreft de soortbescherming is de Flora- en Faunawet van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

De percelen waarop de nieuwe landschapselementen worden gerealiseerd kennen een agrarische gebiedsbestemming en zijn ook veelal als zodanig in gebruik. Deze gronden worden over het algemeen nog intensief gebruikt, regelmatig gemaaid en bemest. Bijzondere en/of beschermde flora & fauna zijn derhalve niet te verwachten. Daarbij is sprake van een ingreep in het landschap die juist bijdraagt aan het behoud en de ontwikkeling van het landschap.

4.7.4 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor het voorliggend initiatief. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

4.8 Archeologie & cultuurhistorie

4.8.1 Archeologie

4.8.1.1 Algemeen

Op 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) van kracht geworden. Deze wet, een wijziging op de Monumentenwet 1988, regelt de omgang met het archeologisch erfgoed. Nieuw in de wet is dat gemeenten een archeologische zorgplicht krijgen en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het projectgebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek.

Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

4.8.1.2 Gemeentelijk beleid

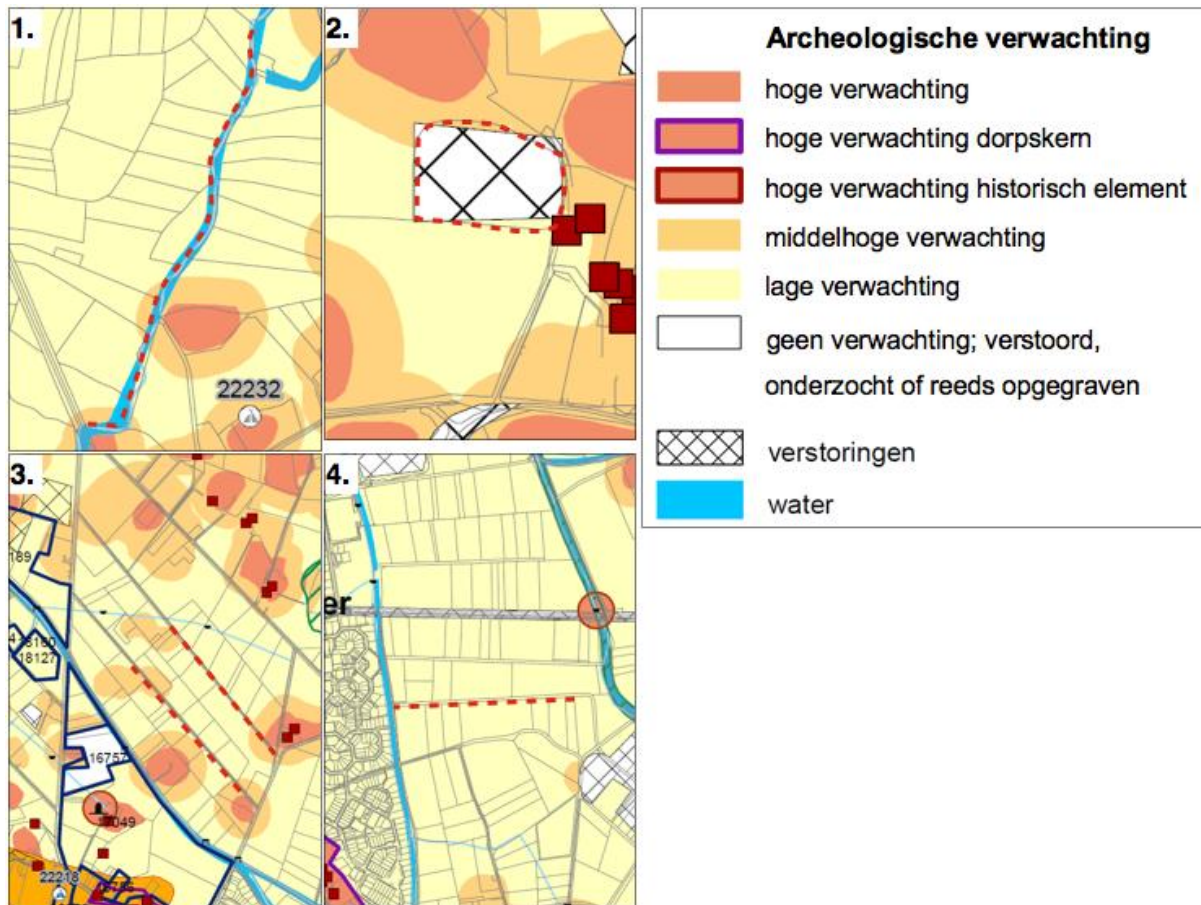
De gemeente Wierden beschikt over een archeologische verwachtingskaart. Deze kaart geeft de kans weer op archeologische vondsten met hoog, middelhoog of laag. In het buitengebied geldt een onderzoeksplicht in gebieden met:

1. een hoge archeologische verwachting indien sprake is van bodemverstoringen met een oppervlak groter dan 2.500 m² en dieper dan 50 centimeter;
2. een middelhoge archeologische verwachting indien sprake is van bodemverstoringen met een oppervlak groter dan 5.000 m² en dieper dan 50 centimeter;
3. een lage archeologische verwachting indien sprake is van bodemverstoringen met een groter oppervlak dan 10 hectare.

4.8.1.3 Situatie plangebied

Indien de oppervlakten van de nieuwe te realiseren landschapselementen (zie bijlage 1) in acht wordt genomen, blijkt dat veel landschapselementen een kleinere oppervlakte dan 2.500 m² (de oppervlakte waarbij een onderzoeksplicht geldt) kennen. Hiervoor is archeologisch onderzoek niet noodzakelijk.

In totaal komen er binnen het plangebied 4 landschapselementen voor die een grotere oppervlakte dan 2.500 m² krijgen. In afbeelding 4.2 zijn deze bewuste landschapselementen weergegeven op de archeologische verwachtingskaart.

Afbeelding 4.2: Uitsneden archeologische verwachtingskaart (Bron: Gemeente Wierden)

- Ad. 1: Het bewuste landschapselement krijgt een oppervlakte van circa 8.400 m² en bevindt zich in een gebied met een middelhoge- en een lage archeologische verwachting. Het gebied aangeduid als water wordt gelijkgesteld met de aangrenzende archeologische waarde. De oppervlakte van dit element binnen het gebied met een middelhoge archeologische verwachting bedraagt geen 5.000 m². Daarnaast is de oppervlakte van het element aanzienlijk kleiner dan 10 hectare en wordt zeer waarschijnlijk de bodem niet dieper verstoord dan 50 centimeter. Derhalve is het uitvoeren van een archeologisch onderzoek in verband met de realisatie van dit landschapselement niet noodzakelijk.
- Ad 2: Het bewuste landschapselement, met een oppervlakte van 2.640 m², is grotendeels gelegen in een gebied waar reeds verstoringen hebben plaatsgevonden. Een klein deel van dit landschapselement is gelegen in een gebied met een middelhoge- of lage archeologische verwachting. De oppervlakte waarvoor een onderzoeksplicht geldt wordt echter niet overschreden.
- Ad 3: Beide landschapselementen bevinden zich voor het overgrote deel in een gebied waar een lage archeologische verwachting geldt. Voor een beperkt deel geldt voor beide landschapselementen een middelhoge archeologische verwachting. De oppervlakte van het meest zuidelijke landschapselement bedraagt circa 2.600 m². De oppervlakte van het andere landschapselement bedraagt circa 2.900 m². In beide gevallen geldt dat de oppervlakte van het landschapselement aanzienlijk kleiner is dan de oppervlakte waarvoor een onderzoeksplicht geldt.
- Ad. 4: Het landschapselement kent een oppervlakte van circa 3.000 m² en bevindt zich in een gebied waar een lage archeologische verwachting geldt. De oppervlakte van het landschapselement bedraagt ruimschoots minder dan de oppervlakte waarvoor een onderzoeksplicht geldt.

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is. Het opnemen van een dubbelbestemming heeft, gezien het vorenstaande, ook geen toegevoegde waarde aangezien het om percelen gaat waarbij de oppervlakte waarvoor een onderzoeksplicht geldt niet wordt overschreden.

4.8.2 Cultuurhistorie

4.8.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Deze vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Monumentenwet 1988. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.

4.8.2.2 Situatie plangebied

Op basis van de Cultuurhistorische Atlas Overijssel blijkt dat geen van de binnen dit deelgebied nog te realiseren landschapselementen zich in de directe nabijheid van een monument of een gebied van cultuurhistorische waarden bevindt. Gesteld wordt dat cultuurhistorie geen belemmering vormt voor dit plan.

4.8.3 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat er geen archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Er wordt geen dubbelbestemming opgenomen op de verbeelding. Er is eveneens geen sprake van negatieve effecten op cultuurhistorische waarden.

4.9 Besluit milieueffectrapportage

4.9.1 Kader

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd dat voorafgaande aan het ruimtelijke plan dat voorziet in een grootschalig project met belangrijke nadelige milieugevolgen een milieueffectrapport opgesteld dient te worden. De activiteiten waarvoor een MER-rapportage opgesteld moet worden zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r..

In de bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen een onderdeel D en een onderdeel C. Indien sprake is van activiteiten (genoemd in kolom 1 van de bijlage) die de drempelwaarden (kolom 2 uit de bijlage) uit onderdeel C overschrijden, dan is het plan of het besluit direct m.e.r.-plichtig. Indien het plan of besluit activiteiten bevat die de drempelwaarden uit onderdeel D overschrijden, is er in het geval van een besluit sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. In het geval van een plan, mits genoemd in kolom 3 'plannen', geldt een directe (plan)m.e.r.-plicht.

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat, ook wanneer ontwikkelingen onder de in bijlage D opgenomen drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, de zogenaamde 'vergewisplicht'.

Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets, die dus een nieuw element is in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.(-beoordeling) plaatsvinden.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

4.9.2 Onderzoeksresultaten Besluit milieueffectrapportage

In het voorliggende geval is geen sprake van activiteiten die op grond van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn. Aangezien het project voorkomt uit de Landinrichting Enter is er wel sprake van een activiteit die is opgenomen in bijlage D van het Besluit m.e.r., namelijk: *‘een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan’*.

Voor deze activiteit geldt, aangezien een wijzigingsplan (artikel 3.6, lid 1 onder a Wro) wordt genoemd in kolom 3 ‘plannen’, een directe plan-m.e.r.-plicht indien de activiteiten betrekking hebben op:

1. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of
2. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.

De in dit wijzigingsplan besloten ontwikkeling heeft betrekking op de realisatie van in totaal 5,5 hectare aan landschapselementen. Hiervan dient 1,5 hectare ter compensatie van elders verwijderde landschapselementen. Indien deze oppervlakte wordt vergeleken met de bovengenoemde drempelwaarden kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

In vergelijking met de drempelwaarden uit de D-lijst voor deze activiteit (een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer), is in het voorliggende geval sprake van een ontwikkeling van een wezenlijk ander en vele malen kleinschaliger schaalniveau. Dit bestemmingsplan voorziet immers ‘slechts’ in de realisatie van landschapselementen met een oppervlakte van circa 5,5 hectare (zowel binnen de gemeente Almelo als Wierden). Uit dit hoofdstuk is daarnaast gebleken dat er geen sprake is van nadelige milieugevolgen voor de omgeving. Gelet op de kenmerken van het project zijn ook geen nadelige milieugevolgen te verwachten.

4.9.3 Conclusie

Het voorliggende wijzigingsplan is niet m.e.r.-plichtig. Tevens zijn geen nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de ontwikkeling.

HOOFDSTUK 5 WATERASPECTEN

5.1 Vigerend beleid

5.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

5.1.2 Rijksbeleid

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroming, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het beleidsdoel is het realiseren of in stand houden van duurzame en klimaatbestendige watersystemen. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) heeft tot doel om in de periode tot 2015 het hoofdwatersysteem in Nederland te verbeteren en op orde te houden. Belangrijk onderdeel is om de drietrapsstrategie 'vasthouden, bergen, afvoeren' in alle overheidsplannen als verplicht afwegingsprincipe te hanteren. In het Nationaal Bestuursakkoord is vastgelegd dat de watertoets een verplicht te doorlopen proces is in waterrelevante ruimtelijke planprocedures, waarbij een vroegtijdige betrokkenheid van de waterbeheerder in de planvorming wordt gewaarborgd.

Het bestuursakkoord water richt zich primair op het vergroten van de doelmatigheid van het beheer van het watersysteem en de waterketen. De doelen, zoals deze eerder zijn verwoordt in het NBW (2003 en 2008) op het gebied van waterveiligheid, waterbeschikbaarheid, klimaatverandering en duurzaamheid, blijven onverkort van kracht.

5.1.3 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel 2009 wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

5.1.4 Waterschap Regge en Dinkel

Waterschap Regge en Dinkel heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het waterbeheerplan is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap op 28 oktober 2009. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele beheersgebied van Regge en Dinkel en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterbeleid van het waterschap is met name gericht op een duurzame aanpak van het waterbeheer: geen afwenteling, herstel van de veerkracht van het watersysteem, streven naar een meer natuurlijker waterbeheer, zoeken naar meer ruimte voor water, water toepassen als ordenend principe middels het gebruik van waterkansenkaarten en water langer vasthouden mede door flexibeler peilbeheer.

Ook het streven naar een betere waterkwaliteit als onderdeel van duurzaamheid is een belangrijk speerpunt (tegengaan van lozingen, minder belasting van het water en het zoveel mogelijk tegengaan van diffuse verontreinigingen).

De twee belangrijkste onderdelen van het waterplan worden gevormd door:

- het tekort aan waterberging in het landelijk gebied;
- de inpassing van inrichtingsmaatregelen binnen de maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water.

5.2 Waterparagraaf

5.2.1 Algemeen

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen.

Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

5.2.2 Watertoetsproces

Door de grote hoeveelheid aan landschapselementen is het niet mogelijk om een digitale watertoets uit te voeren. Echter is het waterschap Regge en Dinkel één van de deelnemende partijen binnen de Landinrichting Enter. In die hoedanigheid is het waterschap ook betrokken bij de planvorming binnen de Landinrichting Enter. Het voorliggende wijzigingsplan wordt derhalve niet in het kader van vooroverleg voorgelegd aan het waterschap Regge en Dinkel.

HOOFDSTUK 6 TOELICHTING OP DE PLANREGELS

6.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het wijzigingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels.

6.2 Opzet van de regels

In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Voor alle plannen die vanaf 1 juli 2013 in procedure gaan, is de RO Standaarden 2012 verplicht. Dit wijzigingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het wijzigingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken. Dit wijzigingsplan is gebaseerd op het moederplan 'Buitengebied 2009' en verklaart evens de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)' van de gemeente Wierden van toepassing.

Het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' kent in de artikelen 3.8 onder i en 7.8 onder i een wijzigingsbevoegdheid waarmee de bestemming 'Agrarisch' dan wel 'Agrarisch met waarden - Landschap' gewijzigd kunnen worden in 'Bos', 'Natuur' 'Water'. In het voorliggende geval worden alle landschapselementen bestemd als 'Bos'.

De regels uit de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009', 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)' zijn van toepassing op de gronden behorend tot het plangebied en worden in de regels van dit wijzigingsplan dan ook (grotendeels) van toepassing verklaard.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. afwijkingen);
4. Overgangs- en slotregels.

6.2.1 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- Begrippen (artikel 1)
In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd. De begrippen 'bouwwerk' en 'hoofdgebouw' zijn gewijzigd als gevolg van de wijziging in de SVBP2012 ten opzichte van de SVBP2008. Voor het overige blijven de begrippen van 'Bestemmingsplan 2009', 'Bestemmingsplan 2009', herziening waterwinning Wierden' en 'Bestemmingsplan 2009, herziening 2012 (veegplan)' van toepassing.
- Wijze van meten (artikel 2)
Om op een eenduidige manier afstanden, oppervlakten en inhoud van gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Het meetvoorschrift 'de inhoud van een bouwwerk' is gewijzigd als gevolg van de wijziging in de SVBP2012 ten opzichte van de SVBP2008. Voor het overige blijven de

meetvoorschriften van 'Bestemmingsplan 2009', 'Bestemmingsplan 2009', herziening waterwinning Wierden' en 'Bestemmingsplan 2009, herziening 2012 (veegplan)' van toepassing.

6.2.2 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemming. In dit hoofdstuk en de daarin opgenomen artikelen 'Bos' en 'Leiding - Gas' worden de regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009', 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)' (voor zover van toepassing op de (dubbel)bestemming), afgezien van een aantal wijzigingen als gevolg van de inwerkingtreding van de SVBP2012, onverkort van toepassing verklaard. Tevens is de verbeelding van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2009' gewijzigd door voorliggend wijzigingsplan in die zin dat de bestemming van diverse percelen is gewijzigd in 'Bos'.

6.2.3 Algemene regels

In dit hoofdstuk worden de algemene regels zoals opgenomen in de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009', 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)', onverkort van toepassing van toepassing verklaard.

6.2.4 Overgangs- en slotbepalingen

In dit hoofdstuk worden de regels ten aanzien van het overgangsrecht zoals opgenomen in de bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009', 'Buitengebied 2009, herziening waterwinning Wierden' en 'Buitengebied 2009, herziening 2012 (veegplan)', onverkort van toepassing van toepassing verklaard. In de slotregel wordt aangegeven hoe het wijzigingsplan wordt genoemd.

6.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een wijzigingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit wijzigingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het wijzigingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het wijzigingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In deze paragraaf worden de gemaakte keuzes nader onderbouwd.

Bos (Artikel 3)

Aan het overgrote deel van de landschapselementen is de bestemming 'Bos' toegekend. Deze bestemming sluit, gezien de aard en omvang van de landschapselementen en het feit dat deze elementen geen deel uitmaken van de EHS, het beste aan bij de nieuwe situatie.

De bestemming 'Bos' is bedoeld voor bos en/of dichte beplantingsstroken en het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden. Infrastructurele voorzieningen zoals deze bestonden op het tijdstip van de terinzagelegging van het plan mogen gehandhaafd blijven. Daarnaast is deze bestemming tevens bedoeld voor voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, natuurvriendelijke oeverzones van 5 m breed aan weerszijden van een watergang en voorzieningen ten behoeve van extensief recreatief medegebruik, zoals wandel-, fiets- en ruitpaden

Gebouwen zijn binnen deze bestemming (er is geen sprake van een aanduiding 'dagrecreatie') niet toegestaan. Bouwwerken, geen gebouwen zijn mogen binnen deze bestemming worden opgericht tot een maximale bouwhoogte van 1 meter, met dien verstande dat de bouwhoogte van een informatievoorziening niet meer dan 2,5 meter mag bedragen.

Leiding - Gas (Artikel 4)

De regels van de dubbelbestemming 'Leiding - Gas' zijn in het voorliggende geval, aangezien één landschapselement over een gasleiding is geprojecteerd, onverkort van toepassing verklaard. Deze bestemming is bedoeld voor de bescherming van de leiding.

HOOFDSTUK 7 UITVOERING EN HANDHAVING

7.1 Economische uitvoerbaarheid

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan/ wijzigingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

De gemeentelijke kosten zijn beperkt tot de ambtelijke kosten, welke worden verhaald middels de gemeentelijke legesverordening. Eventuele planschade komt voor rekening van de initiatiefnemer. Hiermee is het kostenverhaal anderszins verzekerd en is op grond van artikel 6.12 Wro geen exploitatieplan nodig.

7.2 Handhaving

Het ontwikkelen van beleid en de vertaling hiervan in een wijzigingsplan heeft weinig zin, indien na de vaststelling van het wijzigingsplan de regels van het plan niet gehandhaafd (kunnen) worden. Daarom is het belangrijk al tijdens het opstellen van een wijzigingsplan aandacht te besteden aan de handhaafbaarheid van de opgestelde regels. Hierbij is een aantal punten in het bijzonder van belang:

1. *Voldoende kenbaarheid van en draagvlak voor het wijzigingsplan*

Een goed handhavingsbeleid begint bij de kenbaarheid van het wijzigingsplan bij degenen die het moeten naleven. De inhoud van het plan kan slechts gehandhaafd worden, als het beleid en de regeling in grote kring ondersteund wordt door de gebruikers van het wijzigingsplan. Een algemene positieve benadering van het wijzigingsplan is om die reden wenselijk.

2. *Realistische en inzichtelijke regeling*

Een juridische regeling dient inzichtelijk en realistisch te zijn. Dat wil zeggen, dat het plan niet onnodig beperkend of inflexibel dient te zijn. De planregels dienen niet meer, maar ook niet minder te regelen dan noodzakelijk is.

3. *Actief handhavingsbeleid*

Het sluitstuk van een goed handhavingsbeleid is voldoende controle op de feitelijke situatie in het plangebied. Indien de regels worden overtreden, moeten adequate maatregelen worden getroffen. Als dit wordt nagelaten ontstaat een grote mate van rechtsonzekerheid.

7.3 Retrospectieve toets

Het is noodzakelijk dat het wijzigingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het wijzigingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. Deze situatie kan gaandeweg de planperiode wijzigen, bijvoorbeeld door veranderd stedenbouwkundig inzicht, functiewijziging en/of veranderingen in gebruik. Ook ruimtelijke ontwikkelingen en vernieuwing van onder andere ruimtelijk, economisch, verkeerskundig en milieubeleid dragen bij aan de veroudering van geldende wijzigingsplannen.

Het voorliggend wijzigingsplan wijzigt de bestemming van diverse percelen van 'Agrarisch' en/of 'Agrarisch met waarden - Landschap' in 'Bos'. Met deze wijziging gaan andere bouw- en gebruiksregels gelden. Het agrarisch in gebruik nemen van deze gronden is na de vaststelling van voorliggend wijzigingsplan in principe niet meer toegestaan.

HOOFDSTUK 8 VOOROVERLEG & INSPRAAK

Op grond van artikel 3.1.1 Bro is vooroverleg vereist met het waterschap en met de diensten van de provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

8.1 Vooroverleg

8.1.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit wijzigingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

8.1.2 Provincie Overijssel

De provincie Overijssel is één van deelnemende partijen binnen de Landinrichting Enter en in die hoedanigheid ook betrokken bij de planvorming.

Daarnaast heeft de provincie op basis van artikel 3.1.1, lid 2 Bro de provincie de mogelijkheid om plannen aan te wijzen waarvoor geen vooroverleg is vereist. De provincie Overijssel heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en een zogenoemde *vooroverleglijst* opgesteld. In lid B, sub 6 en 7 van deze lijst wordt het volgende aangegeven:

6. *Infrastructuur*
Plannen/projectbesluiten voor aanleg van nieuwe en aanpassing van bestaande water- en groenvoorzieningen, mits deze kleinschalig van omvang zijn.
7. *Overige voorzieningen*
Plannen/projectbesluiten voor openbare (nuts)voorzieningen, voorzieningen voor het openbaar vervoer of het wegverkeer alsmede voorzieningen ten behoeve van recreatief medegebruik en natuurbeheer, mits deze kleinschalig van omvang zijn.

Het voorliggende wijzigingsplan voorziet in de realisatie van diverse landschapselementen op verschillende percelen. Deze landschapselementen kunnen, gezien de aard en de invloed op de omgeving, worden aangemerkt als kleinschalig.

Gezien het vorenstaande en het feit dat de provincie één van de deelnemende partijen is binnen de Landinrichting Enter wordt vooroverleg niet noodzakelijk geacht.

8.1.3 Waterschap Regge en Dinkel

Zoals in subparagraaf 5.2.2 aangegeven is het waterschap Regge en Dinkel één van de deelnemende partijen binnen de Landinrichting Enter. In die hoedanigheid is het waterschap al betrokken bij de planvorming binnen de Landinrichting Enter en is het niet noodzakelijk het voorliggende plan in het kader van vooroverleg voor te leggen aan het waterschap.

BIJLAGE BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1

Overzichtskaart nieuwe landschapselementen

Bijlage 2 Overzichtskaart te verwijderen landschapselementen